

HET HEDEN

Het bestaansrecht en daarmee de kracht van Kamp Amersfoort is bij verschillende gebeurtenissen waarneembaar.

Zo komen op 19 april, de dag waarop het kamp in 1945 werd bevrijd, elk jaar weer meer dan duizend mensen samen om dat bijzondere moment te herdenken. Met nog ieder jaar een aantal oud-kampgevangenen, inmiddels allemaal boven de negentig, op ereplaatsen. Niet voor niets heeft de NOS vorig jaar van deze bijzondere plechtigheid uitgebreid en live verslag gedaan.

Of wat te denken van 4 mei, als jaar in jaar uit, een lange stoet van enkele duizenden belangstellenden langs de Stenen Man trekt, om de oorlog in het algemeen en de misstanden van Kamp Amersfoort in het bijzonder te herdenken.

Maar misschien nog wel het meest als het juist geen bijzondere herdenkingsdag is. Want ook dan blijven de gasten toestromen. Elk jaar meer. Zo zijn er in 2015 ruim 30.000 bezoekers geteld. Familieleden van oud-kampgevangenen, jonge gezinnen, en steeds meer scholieren. Vorig jaar hebben meer dan driehonderd groepen een rondleiding gehad. Indrukwekkende confrontaties van met hun smartphone spelende tieners met de ernst van oorlog. Het is anno 2016 toch ook niet meer voorstelbaar dat je in Nederland tot een nummer gereduceerd wordt. Dat bruten je dag na dag in elkaar mogen slaan, je mogen laten verhongeren, ja zelfs kunnen executeren. Dat is toch net even anders dan in een vette game, gezellig met je vrienden in een huiskamer, elkaar digitaal naar het leven staan.

Er is dus veel bereikt in de afgelopen jaren. Al was het maar dat op dit moment ruim honderd vrijwilligers helpen om het verhaal van Kamp Amersfoort door te vertellen. Hoeveel bewijs wil je hebben dat een organisatie in de samenleving is verankerd? Zonder al deze vrijwilligers zou Kamp Amersfoort niet ruim 250 dagen per jaar te bezoeken zijn.

Zestien jaar geleden werd Kamp Amersfoort aangemerkt als Nationaal Monument. Er is sindsdien door opeenvolgende directies, besturen en vrijwilligers bergen werk verzet. Er verrees een nieuw bezoekerscentrum, er kwamen tentoonstellingen. En, zoals gezegd, de belangstelling is met de jaren alleen maar toegenomen.

Reden om tevreden achterover te leunen? In tegendeel. Kamp Amersfoort wil een grotere rol spelen in de discussies over goed en kwaad. Het Kamp wil een plek worden waar je vanuit de aperte misstanden die zich hier afspeelden nadenkt over het hier en nu. Welke waarden zijn belangrijk? Welke offers wil jij daarvoor brengen? Zou je onder druk van het geweld een held worden of zou juist de zwarte kant in jezelf een kans krijgen. Confronterende vragen die gesteld mogen worden.

Juist in deze soms verwarrende tijden met een onvoorspelbare Poetin, een gistend Midden-Oosten, een steeds machtiger wordend China dat de kaarten tegen de borst houdt, economisch instabiele Verenigde Staten en een door de immigrantengolven zwaar beproefd Europa kan herbezinning over de vernietigende kracht van oorlog geen kwaad. Want ondanks dat de Tweede Wereldoorlog al weer ruim zeventig jaar achter ons ligt, is het voor velen nog steeds onze nationale toetssteen. Als we denken aan termen als meedogenloos, slecht en zinloos gaan onze gedachten haast als vanzelf naar deze periode. Dat is ook het effect op de bezoekers aan Kamp Amersfoort: juist het mateloze geweld in dit Kamp, op een steenworp van de Amersfoortse gezinnen in de Indische buurt, is onverdraaglijk. Het beneemt je de adem. En je voelt, dwars door je ademnood, een drift: dit verhaal moet verteld worden opdat we niet vergeten.

En hoe fijn het ook is dat we reeds 30.000 paar oren per jaar hebben, dat moet en kan beter. Daarom heeft het bestuur plannen ontwikkeld om in alle opzichten het verhaal van Kamp Amersfoort nog beter uit te dragen. Met een museumfunctie, een educatieve ruimte en een op jongeren toegesneden inhoudelijk plan van aanpak.